

Kromě toho mi připadalo, že místní mají širší obličej a tváří se naštvane – čemuž se asi nejde moc divit vzhledem k tomu, jaká situace v zemi panovala. Už dřív jsem ale slyšela, že Konžané se rádi dobře oblékají a na první pohled nerozpoznám chudého člověka od bohatého. A je pravda, že jim to nečekaně slušelo. Potvrdil to i John, který mi vyprávěl o místních dandýích, tedy (většinou) mužích, kteří se rádi parádí. Osobně jsem bohužel žádného nepotkala, ale věřte, že byste je poznali – nosí barevné obleky s odvážnými doplňky a klobouky, případně i obarvené vlasy a vypadají velmi extravagantně.

Kromě trhu jsme zašli i na malou vyhlídku a ke břehům jezera Kivu, které Kongo sdílí se Rwandou. Nevím, co by Rwandané řekli, kdyby věděli, že v něm jejich sousedé myjí auta a další dopravní prostředky. Ale třeba by to považovali za naprosto normální a překvapuje to vlastně jenom mě.

Od vysněné návštěvy goril mě dělila už jen jedna strašidelná noc – ve městě jsem žádný špatný pocit neměla a obecně se na cestách bojím málokdy, ale pořád jsem měla v hlavě statistiky od Tomáše a prohlášení Xaviera, že do Konga sice občas jezdí na nákupy, ale trávit noc by tam rozhodně nechtěl. Zatáhla jsem si tedy pro jistotu závěsy a hned poté, co vypadl proud, jsem se odebrala na kutě.

Gorily že lezou po stromech?

Brzo ráno jsme vyrazili směrem k národnímu parku Kahuzi Biega. Nějakou dobu jsme myslím dokonce jeli po normální silnici, ale pak jsme samozřejmě odbočili na prašnou cestu plnou hlubokých kaluží, ve kterých by se dalo utopit auto, takže z toho byl klasický africký zážitek. Moc se mi ale líbilo pozorovat okolí, konžské vesničky přece jen nevidíte každý den. Ani nemocnice, které mají za branou velkou ceduli s šipkou a nápisem *CHOLERA*.

V parku mě chvíli napínali, možná čekali na víc turistů, ale i po hodině jsem tam byla pořád jen já. A tak mi dali školení – a ne takové to běžné nudné, při kterém doufáte, že brzo skončí, ale poměrně zajímavé a užitečné. Mluvili například o tom, že existují různé přístupy ke gorilám. Známa Dian Fossey se prý gorilám nikdy nedívala zpřímá do očí, naopak zakladatel zdejšího parku Adrien Deschryver zavedl pravidlo, že je potřeba nejdřív najít alfa samce skupiny⁶ a navázat s ním oční kontakt. To považoval za souhlas k návštěvě.

Pak jsme naskočili do džípu – průvodce, stopaři a strážci goril vybavení puškami (proti pytlákům, ne proti lidoopům) a já. Původně jsem si říkala, že by mohla být zábava projet se s nimi na korbě, ale jsem ráda, že jsem si to rozmyslela. Dobrodružnější jízdu autem jsem totiž nezažila, tedy možná až na projížďku po písčných dunách v Peru, ale tam řidič napodoboval horskou dráhu schválně. Cesty byly pořádně rozbahněné, ale náš šofér si zřejmě předsevzal, že to ho nemůže zastavit, takže jsme se řítili vpřed pomocí smyků. Rovně jsme toho opravdu moc nenajezdili, brali jsme to spíš bokem a přes nejružnější roští, ze kterých nám vždycky zbylo něco na památku.

Po půlhodině téhle pekelné jízdy jsme náhle zastavili a jeden ze stopařů ukázal na strom hned vedle polňačky, z jehož koruny vykukovaly černé gorilí pačesy. Nevěděla jsem, čemu se divit dřív. Že jsme ji upozorovali hned u cesty, nebo tomu, že gorily očividně šplhají na stromy. No řekněte, vy jste to věděli? Asi jsem se nechala zmást pražskou zoo, ve které často zastihnete ve větvích orangutana, ale gorilu nikdy. Vlastně si nejsem jistá, jestli vůbec nějaký strom ve výběhu mají, vždyť přece vždycky jen způsobně sedí na zemi nebo se někde povalují.

---

⁶ *Takzvaného silverbacka. Slovo je odvozené od anglického silver back, protože dominantní samec mívá výrazně prošedivělou srst na zádech a někdy i na dalších částech těla.*

Stopaři vyskákali z džípu a ve skupině jsme vyrazili do džungle. Myslela jsem, že na gorily narazíme během chvilky, koneckonců jsme už jednu objevili. Bylo ale potřeba najít nejdřív silverbacka, což nějakou dobu zabralo. Ale povedlo se – a hádejte, kde byl. Ano, taky v koruně, a navíc pěkně vysoko! Vážně by mě nikdy nenapadlo, že se zvíře, které může vážit i dvě stě kilogramů, dostane až na samý vrchol stromu.

Čekali jsme na něj nakonec skoro tři čtvrtě hodiny, obklopení hejny mušek. Jeden ze strážců si u toho dokonce trochu schrupnul. Konečně se do sytosti občerstvil listím (silverback, ne strážce) a s lomozem se začal spouštět z koruny dolů. Musím vám říct, že pozorovat takového obra, jak leze ze stromu, je docela zážitek. Dole těžce dopadl na všechny čtyři a pomalu se na nás podíval. Jen tak si stál o pár metrů dál a všechny si prohlížel – a já se úpěnlivě soustředila na to, že s ním musím navázat oční kontakt, aby mě náhodou nechtěl z džungle vykázat.

Silverback nemusel hnout ani brvou, a přesto se k němu postupně začala trousit celá jeho rodina, tedy dvě samice a dvě už trochu odrostlejší mláďata. Všichni krásné exempláře východních nížinných goril. Jakmile byli spolu, vydali se pomalu na cestu porostem. Upřímně jsem si to představovala spíš tak, že přijdu doprostřed skupiny goril, kde si nenápadně dřepnu a budu tiše pozorovat, jak to u nich chodí, a možná se i malinko dojímat. Tahle rodinka se ale rozhodla vzít nás na procházku.

Udržovali jsme si odstup a nechávali jim prostor, což ani nedalo moc práce, protože občas jsme se museli prosekávat džunglí. Hlava rodiny byla celou dobu naprosto v klidu, ale starší samice, která měla zraněné oko, jsme se asi úplně nelíbili. Možná jí to zranění kdysi způsobil nějaký pytlák a od té doby lidem nevěří. Dvakrát jsme se na její vkus přiblížili moc a trochu po nás vyjela. Poprvé jsem se pořádně lekla, přece jen vztyčená gorila se zaťatou pěstí a vyceněnými zuby nepůsobí zrovna nejmileji, ale strážci ji vždycky zvládli uklidnit mručivými zvuky a bušením si do hrudi. Očividně věděli, jak na ni.

